

Färre order och ett minskat kapacitetsutnyttjande visar att konjunkturen är fortsatt nedåt i år

Konjunkturbarometern för årets första kvartal visar att orderingen fortsätter minska. Här minskar nu exportorderna snabbare samtidigt som efterfrågan från hemmamarknaden minskar i mindre omfattning än tidigare. Nytt för i år är en sammantagen redovisning av leverantörsföretagen.

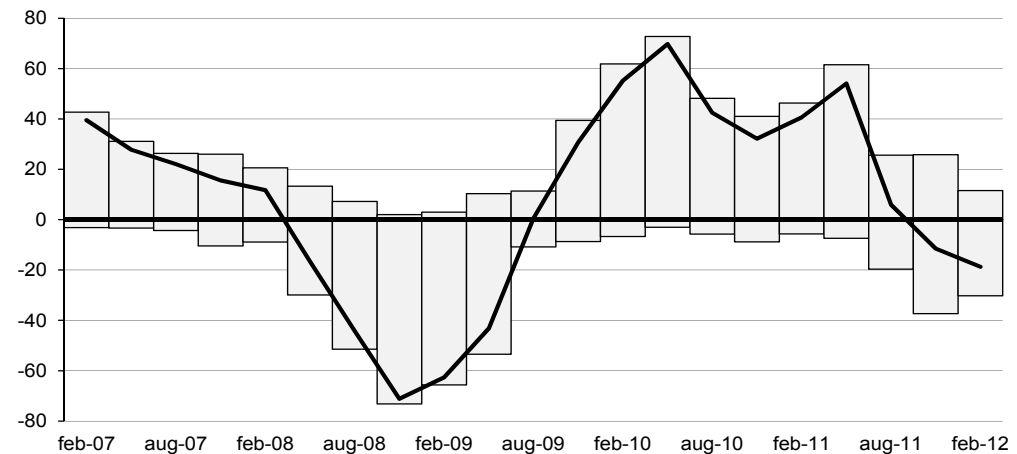
” Konjunkturen fortsätter nedåt, men inte lika snabbt som under förra årets sista kvartal

För leverantörerna minskar orderingen i något högre omfattning än för teknikföretag sammantaget, men takten nedåt är här mer oförändrad. Följer man leverantörsföretagen kunde man

också se nedgången i konjunkturen redan i höstas. Kapacitetsutnyttjandet har fortsatt minska i de flesta branscher och leverantörsföretag. Bristen på arbetskraft är som tidigare begränsad.

Det är främst efterfrågan inom transportmedelsindustrin som under årets första kvartal försämrats betydligt. Orderingen från exportmarknaden fortsätter att minska sammantaget, men nu i flera fall inte lika snabbt som tidigare.

Fortsatt minskad ordervolym sammantaget

Andel teknikföretag (viktat med storlek på försäljningen) som anger att orderingen det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens konjunkturbarometer

På hemmamarknaden som föll kraftigt under sista kvartalet i fjol är den fortsatta nedgången nu i flertalet fall något mindre omfattande.

Ett fortsatt minskande kapacitetsutnyttjande ger en mer entydlig bild av att konjunkturen fortsatt nedåt under årets första kvartal.

ORDERLÄGET

		Sverige				Export			
		↑	-	↓	=	↑	-	↓	=
Metallvaruföretag									
nov-11		7	29	64	-57	4	63	33	-29
feb-12	34%	11	53	36	-25	6	80	14	-8
Maskinindustri									
nov-11		13	42	45	-32	16	67	17	-1
feb-12	19%	15	60	25	-10	13	68	19	-6
Leverantörer till maskinindustri									
nov-11		9	28	63	-54	5	45	50	-45
feb-12	34%	20	49	31	-11	5	59	36	-31
Leverantörer till tele- och elektroindustri									
nov-11		31	38	31	0	10	44	46	-36
feb-12	53%	43	34	23	20	38	22	40	-2
Instrumentindustri									
nov-11		16	67	17	-1	6	85	9	-3
feb-12	13%	11	85	4	7	21	51	28	-7
Bil- och transportmedelsindustri									
nov-11		30	13	57	-27	48	4	48	0
feb-12	19%	9	39	52	-43	2	52	46	-44
Leverantörer till bilindustri									
nov-11		8	29	63	-55	11	56	33	-22
feb-12	49%	10	40	50	-40	13	46	41	-28
Leverantörer till bygg och anläggning									
nov-11		20	39	41	-21	15	69	16	-1
feb-12	39%	7	57	36	-29	2	90	8	-6

		Sverige				Export			
		↑	-	↓	=	↑	-	↓	=
0-74 anställda									
nov-11		14	48	38	-24	15	51	34	-19
nov-12	53%	19	51	30	-11	15	52	33	-18
75-150 anställda									
nov-11		10	30	60	-50	16	31	53	-37
feb-12	52%	22	56	22	0	18	63	19	-1
151-500 anställda									
nov-11		20	38	42	-22	20	36	44	-24
feb-12	39%	22	44	34	-12	25	48	27	-2
501- anställda									
nov-11		19	31	50	-31	31	38	31	0
feb-12	22%	20	47	33	-13	6	63	31	-25

Teknikföretag totalt

nov-11		18	33	49	-31	28	38	34	-6
feb-12	22%	20	49	31	-11	9	61	30	-21

Teknikföretag leverantörer totalt

nov-11		15	33	52	-37	12	53	35	-23
feb-12	44%	14	45	41	-27	9	59	32	-23

ORDERINGÅNGEN TEKNIKFÖRETAG

Teknikföretagens konjunkturbarometer visar för första kvartalet en fortsatt minskad ordervolym. Orderingen minskar nu mer på export än på hemmamarknaden. Det är i varierande grad minus i nästan alla delbranscher, företagsstorlekar och grupper av leverantörer. Till undantagen hör hemmaorder för leverantörer till tele- och elektronikindustrin samt instrumentindustrin.

Exportordervolymen minskar sammantaget i en större omfattning än tidigare i den innevarande nedgången i konjunktureren. På hemmamarknaden där nedgången i slutet av fjolåret var särskilt kraftig

”Orderingen fortsätter minska

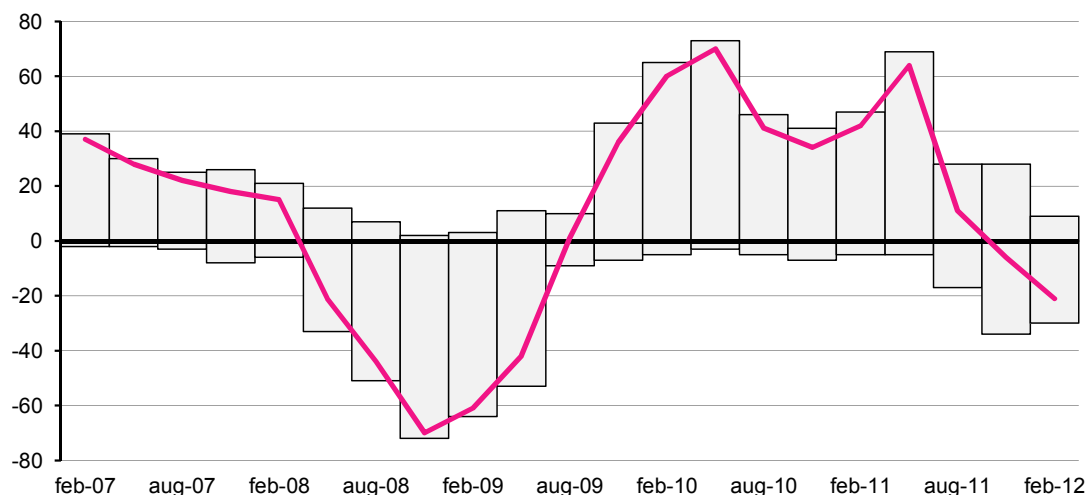
rapporteras däremot att ordervolymer fortsätter minska på de flesta områden, men i mindre omfattning än under fjolårets sista kvaral.

Ny barometer för leverantörer presenteras

Teknikföretagen har under flera år särredovisat utvecklingen för ett antal grupper leverantörsföretag. För första gången visas nu en samlad bild av leverantörsföretagen. Leverantörsföretagen rapporterar sammantaget en oförändrad takt nedåt i exportorderingen. Intressant att notera är att leverantörsföretagen indikerade tydligt minskade ordervolymer redan under tredje kvartalet i fjol. Här kunde man således tidigt se att efterfrågan vände ned.

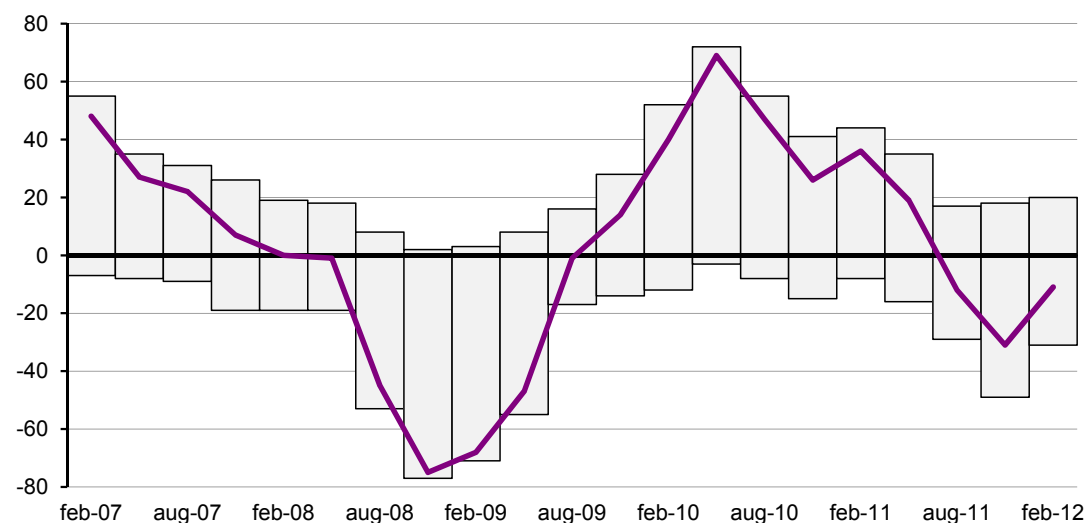
Leverantörerna har en oförändrad takt nedåt i exportorder de två senaste kvartalen. Bilder på utvecklingen för leverantörerna, totalt 248 företag, finns i pressmeddelandet på Teknikföretagens hemsida.

Exportorder fortsätter nedåt...

Andel teknikföretag (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingen på export det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

.... men hemmamarknaden faller i mindre omfattning

Andel teknikföretag (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att order från hemmamarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer

ORDERINGÅNGEN I DELBRANSCHER

Orderingången för **transportmedelsindustrin** har fortsatt försämrats och orderingången på export minskar kraftigt. Eftersom exporten dominerar stort i branschen, eller med 84 procent av försäljningen blir också genomslaget stort. Nedgången förklaras i allt väsentligt av den svaga efterfrågan inom Europa.

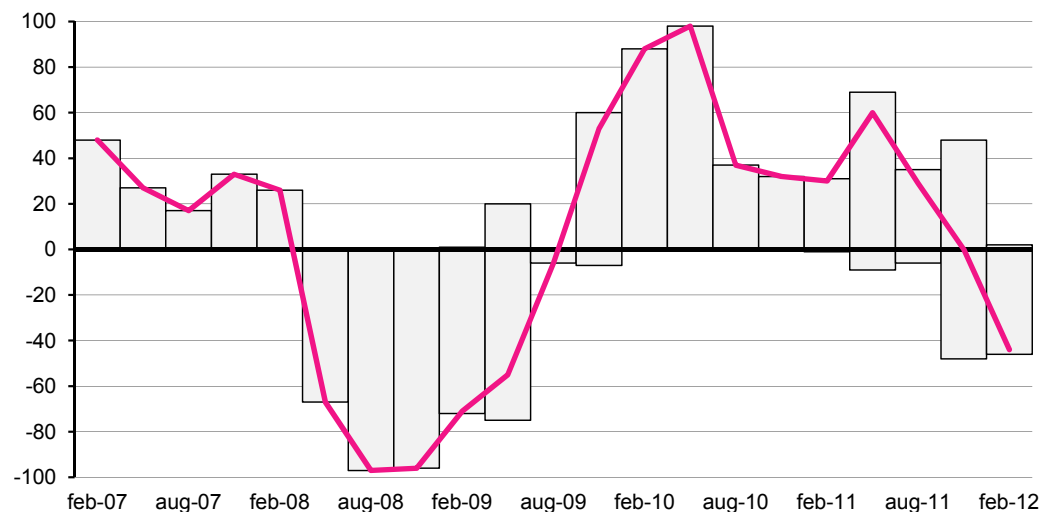
” Kraftig ned för exporten och minskade hemmaorder, nu för tredje kvartalet i rad

Även efterfrågan från hemmamarknaden fortsätter att minska och här för fjärde kvartalet i rad. Takten nedåt har också tilltagit hela det senaste året.

En minskad orderingång har också inneburit en minskad orderstock. För tre kvartal sedan ansåg vartannat företag att orderstocken var större än normalt, en siffra som nu minskat till endast fyra procent.

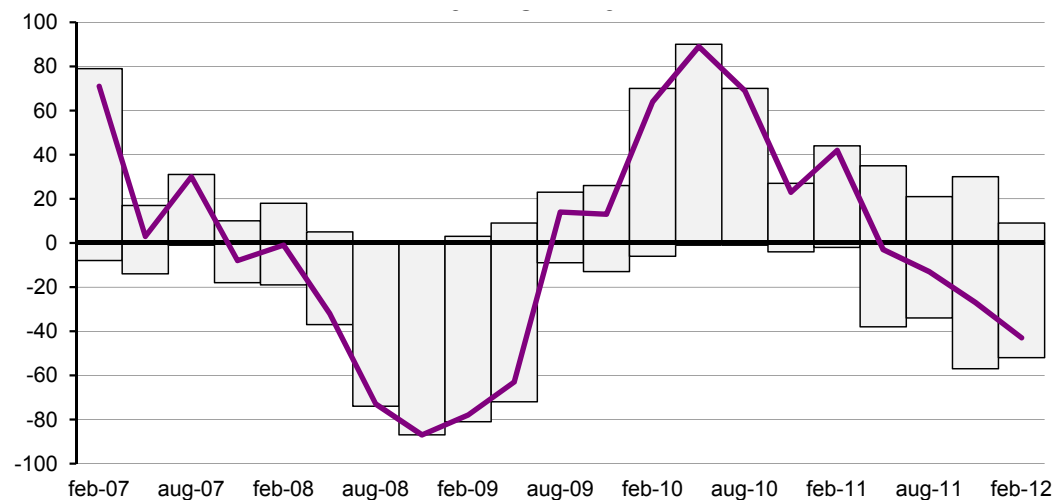
Den lagerökning som noterades av färdiga varor under sista kvartalet i fjol har däremot reducerats.

Exportorder i transportmedelsindustrin faller kraftigt...

Andel bil- och övriga transportmedelsföretag (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingången på export det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och orderingången fortsätter minska här hemma

Andel bil- och övriga transportmedelsföretag (viktat med storleken på hemmaförsäljningen) som anger att orderingången på hemmamarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

För **leverantörer** till **bilindustrin** har efterfrågan fortsatt att försämrats. För andra kvartalet i rad minskar orderingen sammantaget.

Det är främst orderingen från exportmarknaden som försämrats och över 40 procent av företagen rapporterar här minskade order. Motsvarande siffra sista kvartalet i fjol var 33 procent. Utvecklingen för exportordervolymen är nu den sämsta sedan våren 2009.

Ordervolymen från hemmamarknaden, som under sista kvartalet i fjol minskade kraftigt, fortsätter att minska om än i något mindre takt. Hälften av företagen rapporterar

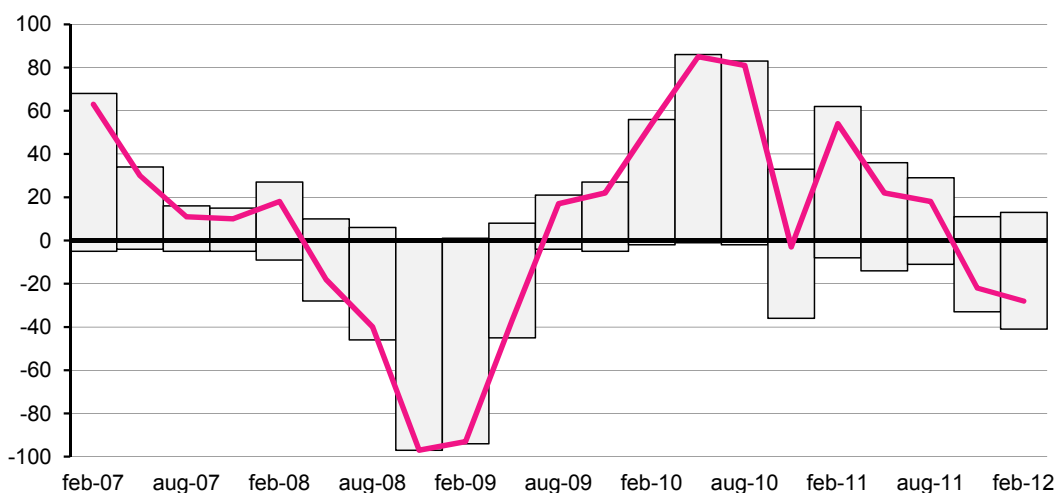
” **Sämre ordergång också för bilindustrins leverantörer**

minskade hemmaorder mot drygt 60 procent under föregående kvartal.

Rapporteringen av orderstocken visar bara mindre skillnader jämfört med sista kvartalet i fjol. Drygt två tredjedelar av företagen anser fortfarande orderstocken som mer normal.

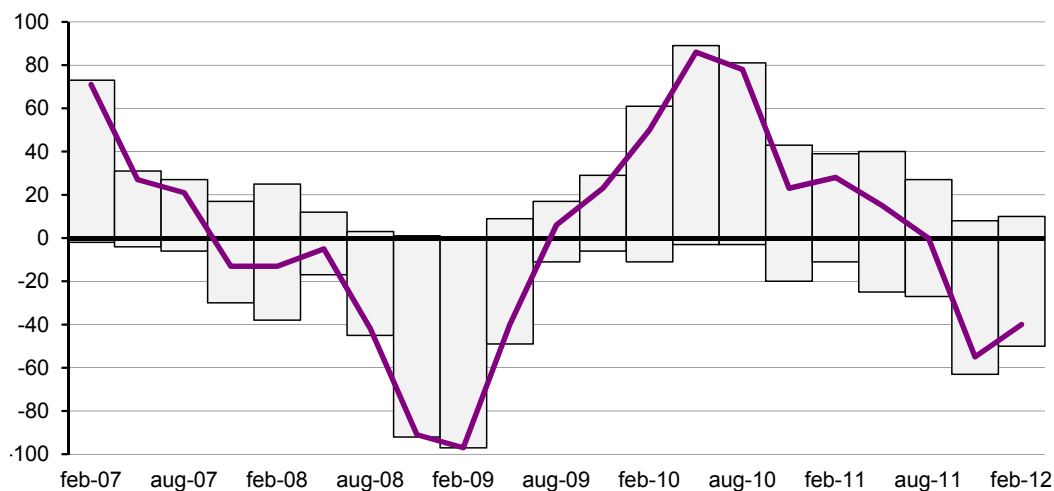
Jämför vi orderstocken med läget för ett år sedan är det dock en omfattande försämring. Första kvartalet i år ansåg 9 procent orderstocken som stor mot 40 procent för ett år sedan.

Exportorder minskar alltmer för bilindustrins leverantörer...

Andel billeverantörer (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingen på export det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...men i något mindre takt på hemmamarknaden

Andel billeverantörer (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att order från hemmamarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

Tillverkare av **elmaskiner** och elapparater rapporterar en begränsad ökning i orderingen. Bidraget denna gång kommer uteslutande från en mycket omfattande ökning i hemmaorder. Exportorder fortsätter att minska men i mycket begränsad omfattning. Det ska betonas att orderingen i denna bransch oftast är av projektkaraktär och därmed i hög grad oregelbunden.

Med ökad ordergång följer också en mycket positiv beskrivning av orderstocken.

Efter tre kvartal med minskade ordervolymer rapporterar **leverantörer till tele- och elektroindustrin** en ökad ordergång på hemmamarknaden. Exportorderingen fortsätter för-

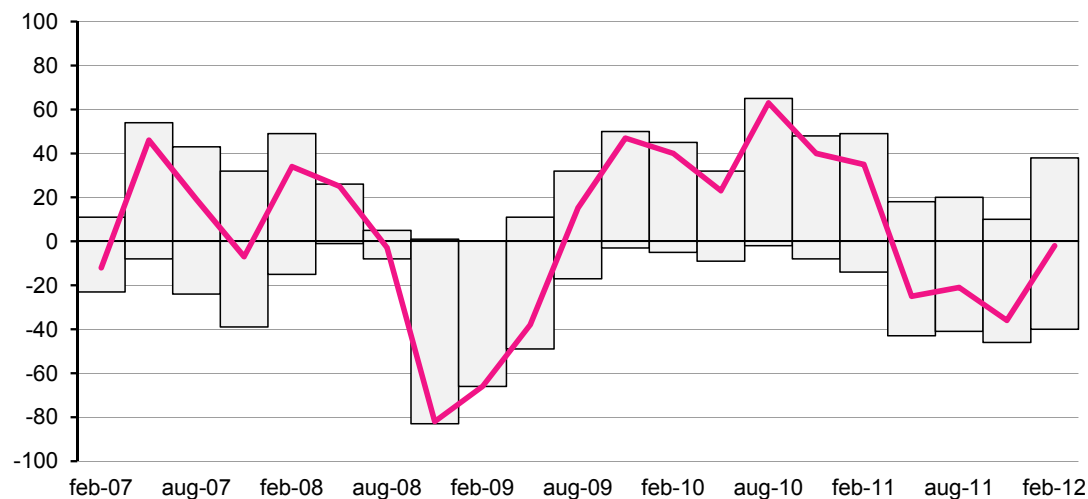
” **Positiva signaler i orderingen för leverantörer till tele- och elektroindustrin**

visso att minska marginellt, men ökade hemmaorder bidrar till att den totala

orderingen ökar. Företagen är fortsatt missnöjda med orderstocken efter en längre period med minskade order, men färre anser nu orderstocken som mindre än normal.

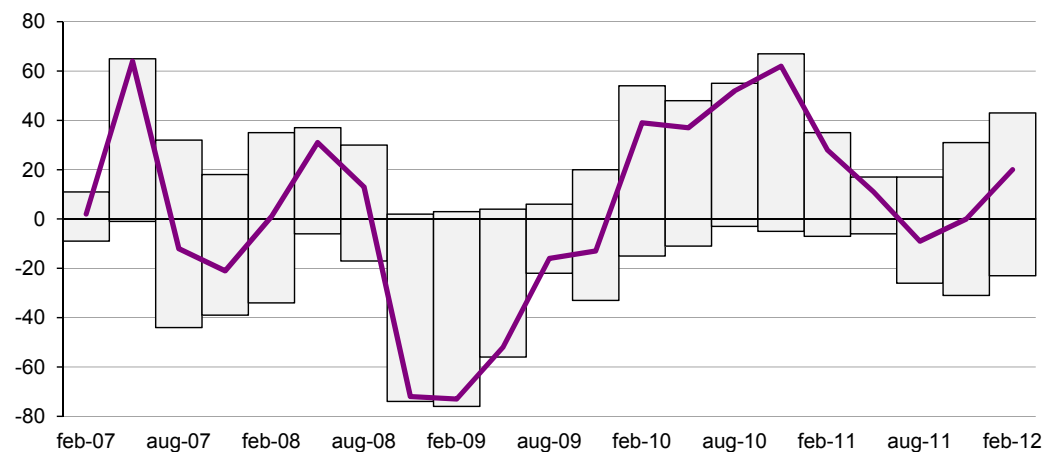
Exportorderingen för **instrumentindustrin** fortsätter minska i ringa omfattning. Detta samtidigt som hemmaorder ökar något för första gången sedan andra kvartalet i fjol. Sammantaget är efterfrågan fortsatt svag för instrumentindustrin, särskilt i jämförelse med första halvåret i fjol.

Exportorderingen oförändrad i volym för leverantörer till tele- och elektroindustrin...

Andel leverantörer till tele- och elektroindustrin (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingen på export det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...men ökar på hemmamarknaden

Andel leverantörer till tele- och elektroindustrin (viktat med storlek på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att order från hemmamarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer

Orderingången för **maskinindustrin** minskar sammantaget för andra kvartalet i rad. Denna gång är nedgången inte fullt lika omfattande på hemmamarknaden som under sista kvartalet i fjol. Samtidig minskar exportordervolymen något, men i liten omfattning.

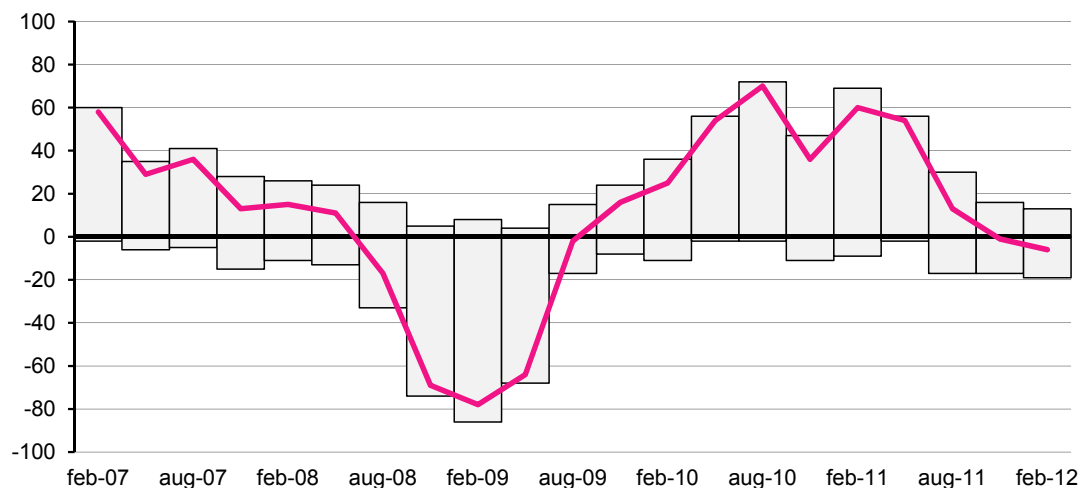
Med 80 procent av försäljningen på export påverkar den internationella efterfrågan maskinindustrin i mycket hög omfattning och siffrorna vittnar om att den internationella ef-

” Ingen större försämring i maskinindustrins exportorderingång

terfrågan för maskinföretagen sammantaget varken förbättrats eller försämrats i någon större omfattning det senaste halvåret.

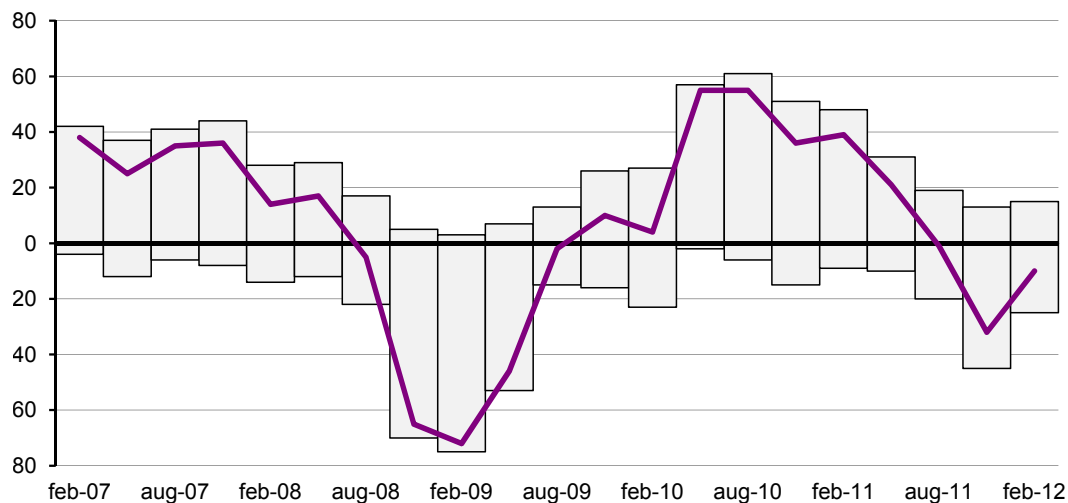
Tillverkare av kraftalstrande maskiner, som pumpar, lager, hydraulik, rapporterar däremot en betydande nedgång i exportorder. För andra kvartalet i rad rapporterar även tillverkare av maskiner till andra tillverkan- de industrier än teknikföretag minskade exportorder.

Maskinindustrins orderingång på export minskar något ...

Andel maskinföretag (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingången på export det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och faller mindre än tidigare här hemma

Andel maskinföretag (viktat med storlek på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att order från hemmamarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

Leverantörer till maskinindustrin redovisar en fortsatt minskad och relativt omfattande nedgång i order från exportmarknaden. Drygt en tredjedel av företagen rapporterar här minskade exportorder och endast fem procent en ökning. Den fortsatta nedgången under första kvartalet är dock inte fullt lika omfattande som i slutet av fjolåret.

Orderingången från hemmamarknaden som började minska kraftigt under sista kvartalet i fjol har fortsatt att

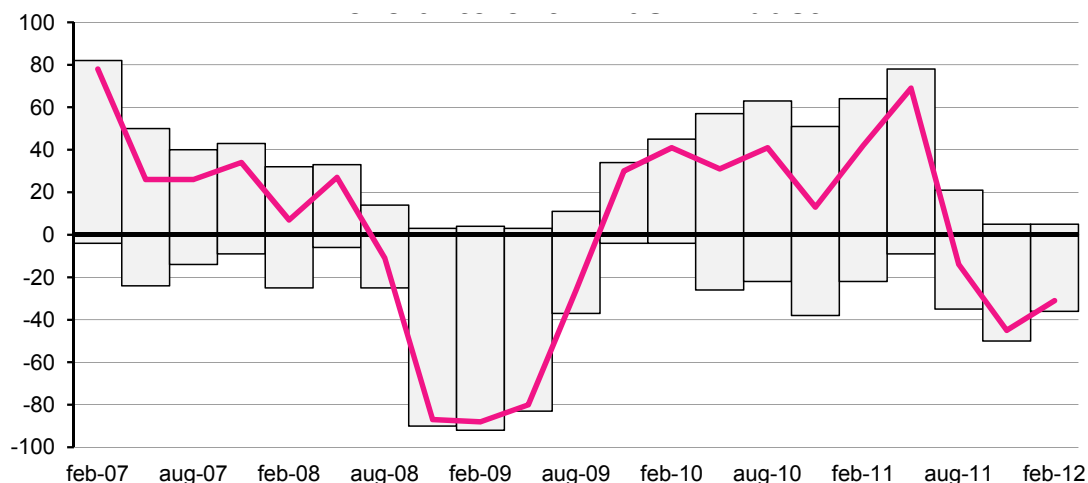
” **Nedgång i något minskad takt**

minska under första kvartalet i år. Positivt är dock att nedgången nu inte är lika omfattande. Knappt en

tredjedel av företagen rapporterar minskade hemmaorder under första kvartalet mot knappt två tredjedelar under sista kvartalet i fjol.

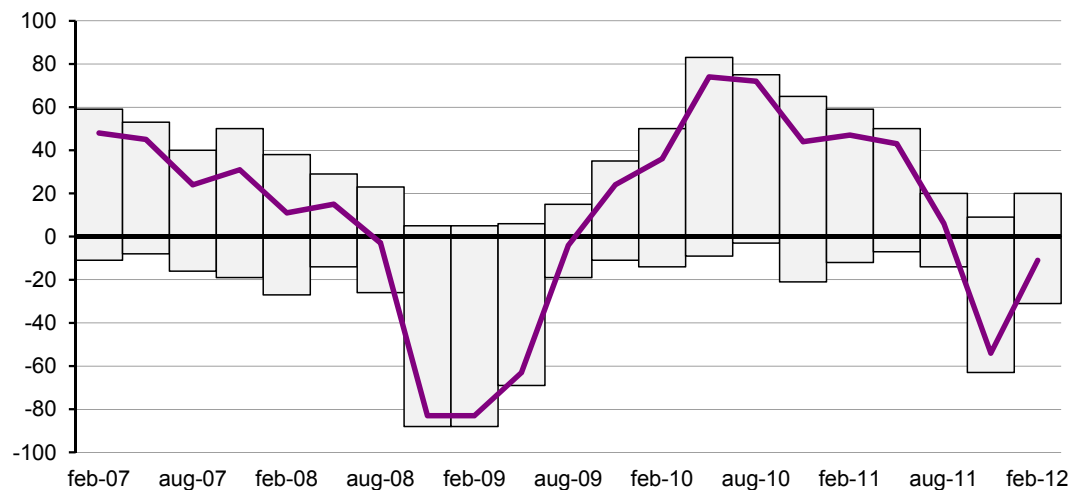
Försämrad efterfrågan för maskinindustrins leverantörer återspeglas även i krympande orderstockar. En fjärdedel av företagen anser dem nu som mindre än normalt mot 20 procent föregående kvartal. Därtill är det färre som rapporterar stora orderstockar jämfört med sista kvartalet i fjol.

Exportorder minskar, men i något mindre takt för leverantörer till maskinindustrin...

Andel företag som levererar till maskinindustrin (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingången på export det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och nedgången på hemmamarknaden begränsad

Andel företag som levererar till maskinindustrin (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att order från hemmamarknaden det senaste kvartalet ökat respektive minskat. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

Efterfrågan för **metallvaruindustrin** är fortsatt begränsad och orderingen från hemmamarknaden minskar för tredje kvartalet i rad. Positivt är att nedgången inte är fullt lika omfattande som tidigare. Drygt en tredjedel av företagen rapporterar minskade hemmaorder mot knappt två tredjedelar föregående kvartal.

Även exportorderna minskar för tredje kvartalet i rad. Som för hemmaorder är nedgången inte lika omfattande som tidigare.

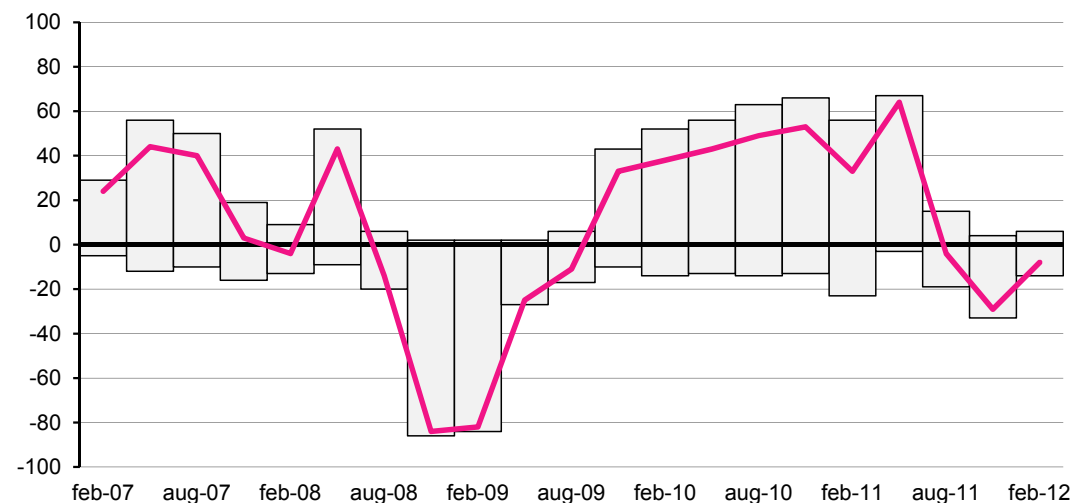
Renodlade metallbearbetande företag med fräsning, borrar, bockning, ytbehandling m.m. rapporterar en fortsatt minskad hemmaefterfrågan. Däremot ökar exportorderna här

” Nedåt, men inte så omfattande som i slutet av fjolåret

för första gången på två kvartal. Då hemmaförsäljningen dominerar är efterfrågan sammantaget fortsatt svag.

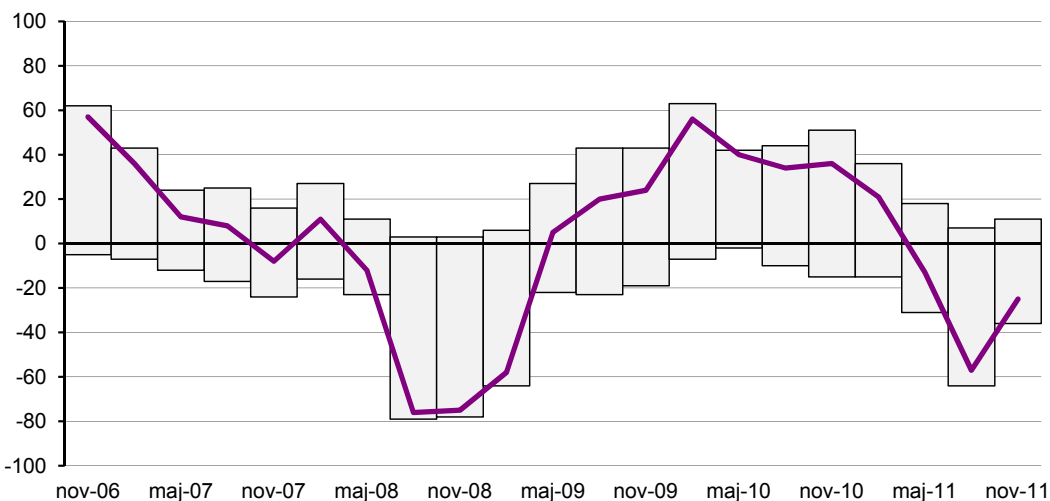
För metallvaruindustrin sammantaget har den minskade orderingen inneburit att orderstockens storlek försämrats. Allt färre anser den som större än normalt jämfört med föregående kvartal. En majoritet anser dock ändå orderstocken som mer normal.

Exportorder för metallvaruföretag minskar inte som tidigare...

Andel metallvaruföretag (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingen på export det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och så även på hemmamarknaden

Andel metallvaruföretag (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att order från hemmamarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

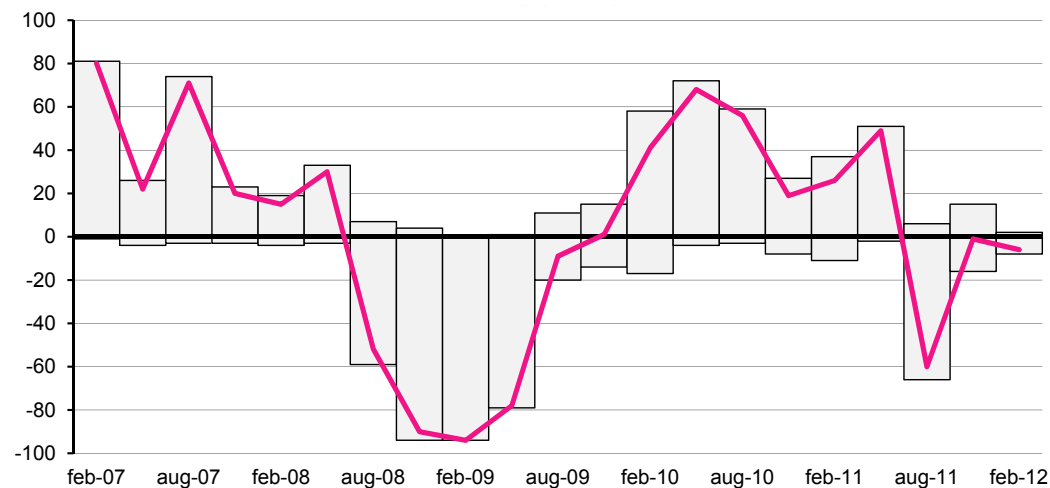
Leverantörer till bygg- och anläggningsindustri rapporterar en fortsatt svag, men mer stagnerad exportordergång. Klart är att ordergången på export har stannat upp efter en tidigare stark period fram till mitten av fjolåret.

Hemmaefterfrågan har däremot fortsatt att försämr

” Ordergången från hemmamarknaden försämras alltmer för leverantörer till byggindustrin

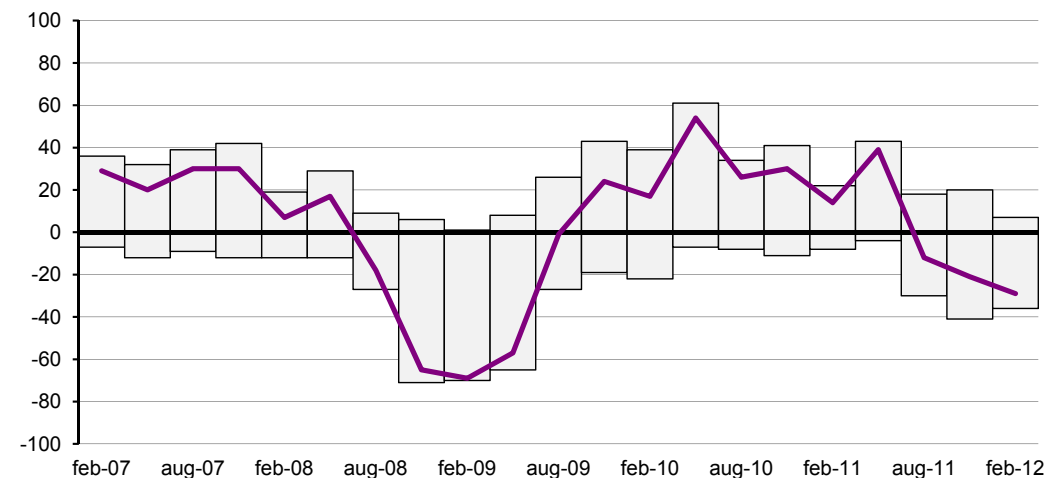
mer påtagligt. Nu för tredje kvartalet i rad minskar ordergången från hemmamarknaden. Dessutom sker nedgången i ökad takt.

Något färre exportorder för leverantörer till bygg och anläggningsindustri

Andel leverantörer till byggindustrin (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att ordergången på export det senaste kvartalet ökat respektive minskat. Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

... och fortsatt nedåt här hemma

Andel leverantörer till byggindustrin (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att order från hemmamarknaden det senaste kvartalet ökat respektive minskat. Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa barometer.

PERSONALLÄGET: BEGRÄNSAD BRIST PÅ PERSONAL

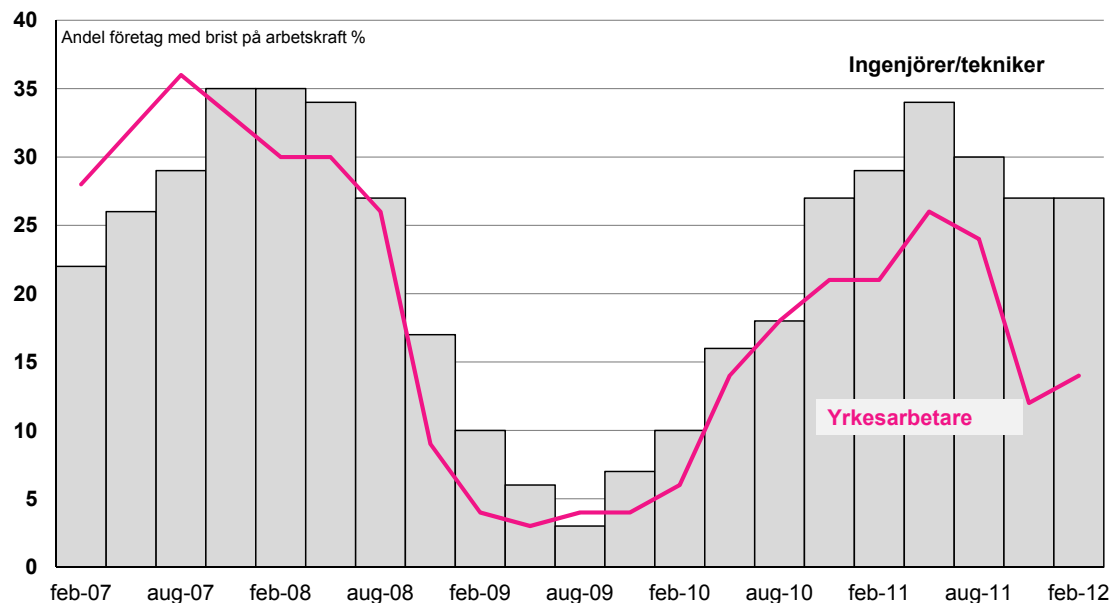
Efter ett omfattande ras i efterfrågan på yrkesarbetare mellan tredje och fjärde kvartalet i fjol bristtalen något under första kvartalet i år. Fortsatt låga 14 procent av företagen rapporterar nu brist på yrkesarbetare. Siffran kan jämföras med 12 procent under sista kvartalet i fjol.

Det är främst i transportmedels- och instrumentindustrin, följt av leverantörer till bilindustrin, som bristen på yrkesarbetare ökar från mycket låga nivåer. Bristen på yrkesarbetare minskar däremot något i maskinindustrin och mer tydligt för dess leverantörer samt för leverantörer till tele- och elektronikindustri.

Andelen företag med brist på ingenjörer är oförändrad 27 procent jämfört med föregående kvartal. Bristen ökar här i en större omfattning om än från en jämförelsevis låg nivå för leverantörer till tele- och elektroindustrin. Även för tillverkare av elmaskiner och elapparater ökar bristen på ingenjörer. Här är bristen mer omfattande och drygt hälften av företagen anger brist på ingenjörer.

Övriga delbranscher och grupper av leverantörer visar marginella skillnader jämfört med föregående kvartal.

Efterfrågan på personal mer stabil

Källa: Teknikföretagen

Andel företag med brist på yrkesarbetare och tekniker/ingenjörer

	Metallvaru- företag	Maskin- industri	Lev. till maskin- industri	Elmaski- ner	Lev. till tele- och elektro- industri	Instrument- industri	Bil- och transport- medel	Lev. till bilindustri	Teknik- företag totalt
Yrkesarbetare									
aug-11	27	25	34	23	27	17	20	25	24
nov-11	16	13	21	11	14	7	5	7	12
feb-12	18	12	17	12	10	12	14	15	14
Tekniker/Ingenjörer									
aug-11	20	34	24	51	25	34	32	26	30
nov-11	19	30	24	44	14	35	23	18	27
feb-12	20	29	25	53	26	35	27	18	27

Aktuellt från Teknikföretagen

Teknikföretagens Konjunkturbarometer

ISSN 1403-9559

Utges i mars, juni, september och december

Teknikföretagen

Box 5510

114 85 Stockholm

Telefon 08-782 08 00

Fax 08-782 09 00

www.teknikforetagen.se

Teknikföretagen

Anders Rune

Telefon 08-782 08 36

anders.rune@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist

Telefon 08-782 08 34

bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

Beställning av tryckt exemplar;

www.teknikforetagen.se

B

PORTO
BETALT
SVERIGE

KAPACITETSUTNYTTJANDET FORTSÄTTER MINSKA

Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande fortsätter nedåt. Totalt redovisar nu endast 32 procent av företagen att de utnyttjar sin kapacitet fullt ut. Under fjärde kvartalet i fjol var andelen 37 procent och 45 procent för ett halvår sedan.

Med få undantag minskar kapacitetsutnyttjandet i samtliga delbranscher och grupper av leverantörer.

Särskilt stor nedgång rapporterar tillverkare av elmaskiner och instrumentindustrin. Även maskinindustrin och leverantörer till maskinindustrin rapporterar en tydlig nedgång, en nedgång som följer på en längre period av svag orderingång och krympande orderstockar för

maskintillverkarna. Även metallvaruindustrin leverantörer till byggindustri samt leverantörer till bilindustrin rapporterar lägre utnyttjande av kapaciteten än tidigare.

Kapacitetsutnyttjandet ökar däremot något förvånande i transportmedelsindustrin. För leverantörer till tele- och elektronikindustrin ökar utnyttjandegraden kraftigt och här ökade också orderingången för första gången sedan första kvartalet i fjol.

Sammantaget är bilden mer entydig att konjunkturen har fortsatt nedåt under årets första kvartal. Takten nedåt är samtidigt inte lika snabb som under sista kvartet i fjol.

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande

	feb-12	nov-11
Metallvaruindustri	21	28
Leverantörer till bygg- och anläggning	29	34
Maskinindustri	32	38
Leverantörer till maskinindustri	29	37
Elmaskiner	35	46
Leverantörer till tele- och elektro	45	30
Instrumentindustri	46	56
Bil- och transportmedelsindustri	38	33
Leverantörer till bilindustri	27	31
Totalt teknikföretag	32	37